

Dnr SU FV-0159-14

STOCKHOLMS UNIVERSITET
 Humanistiska
 fakultetsnämnden
 Institutionen för etnologi,
 religionshistoria och
 genusvetenskap

BESLUT 2015-06-16

Allmän studieplan för

Utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik
 Subject Teaching and Learning

Föreskrifter rörande utbildning på forskarnivå återfinns i Högskolelagen (HF 1992:1434) och i Högskoleförordningen (HF 1998:100), Antagningsordning för utbildning på forskarnivå 2011-02-16, Dnr SU 40-0364-09, Föreskrifter för utbildning på forskarnivå för Stockholms universitet 2014-12-18, Dnr SU FV-1.1.2-0138-14 samt Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Humanistiska fakulteten vid Stockholms universitet 2013-12-10, SU FV-4.1.1-2492-13.

1 Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2011-10-25 och reviderad 2014-02-04, 2015-01-21 samt 2015-06-16.

Den allmänna studieplanen gäller fr.o.m. 2015-06-16.

Den som före 2015-06-16 har påbörjat sin utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik enligt en tidigare fastställd studieplan har rätt att fullfölja studierna enligt den planen dock under beaktande av föreskrifterna i HL, HF, Föreskrifter vid Stockholms universitet samt Humanistiska fakultetens riktlinjer. Den som har påbörjat sin utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik enligt tidigare fastställd studieplan har möjlighet att fullfölja studierna enligt föreliggande reviderade plan, efter anhållan till Institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap.

2 Utbildningens mål

Nationella mål

För *doktorsexamen* ska doktoranden kunna:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet,
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet,

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap,
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande
- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

För *licentiatexamen* ska doktoranden kunna:

Nationella mål

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet,
- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

3 Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller dels villkor för grundläggande behörighet, dels villkor för särskild behörighet. Vidare krävs att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att kunna tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som avlagt examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 på avancerad nivå, eller på annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde

till utbildning på forskarnivå, ska även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

Om det föreligger särskilda skäl får Humanistiska fakultetsnämnden för enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

3.2 Särskild behörighet

För att erhålla särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik krävs följande för respektive inriktning:

– Särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot religion har den som med godkänt resultat genomgått en examensgrundande kurs på avancerad nivå om 30 hp i religionshistoria eller religionsvetenskap eller ämnesdidaktik med relevant inriktning, eller som har lärarexamen med minst 90 högskolepoäng i religionskunskap eller religionsvetenskap.

– Särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot historia har den som med godkänt resultat genomgått en examensgrundande kurs på avancerad nivå om 30 hp i historia eller ämnesdidaktik med relevant inriktning, eller som har lärarexamen med minst 90 högskolepoäng i historia.

– Särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot filosofi har den som med godkänt resultat genomgått en examensgrundande kurs på avancerad nivå om 30 hp i teoretisk eller praktisk filosofi eller ämnesdidaktik med relevant inriktning, eller som har lärarexamen med minst 90 högskolepoäng i teoretisk eller praktisk filosofi.

– Särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot samhällsorienterande ämnen har den som har lärarexamen och med godkänt resultat genomgått en examensgrundande kurs på avancerad nivå om 30 hp i ämnesdidaktik med relevant inriktning eller motsvarande ämnesfördjupning, eller som har en lärarexamen med minst 90 högskolepoäng i ett samhällsorienterande ämne.

– Särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik med inriktning mot estetiska och praktiska kunskapsstraditioner har den som med godkänt resultat genomgått en examensgrundande kurs på avancerad nivå om 30 hp i ämnesdidaktik med relevant inriktning eller motsvarande ämnesfördjupning, eller som har lärarexamen med relevant inriktning.

För särskild behörighet krävs därutöver att den sökande behärskar antingen svenska, danska eller norska, samt därutöver engelska. Språkfärdigheterna måste omfatta förmåga att läsa, tala och skriva på respektive språk. Undantag kan medges enbart för sökande som inte har förmåga att skriva på svenska, danska eller norska, men kan läsa och tala ett av dessa språk.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens.

4 Antagning, urval

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik fattas av institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap. Institutionsstyrelsen kan inte vidaredelegera beslut om antagning. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än

doktorandanställning eller antagning till licentiatexamen fattas av Humanistiska fakultetsnämnden.

Doktorand som tidigare har varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som slutmål och önskar fortsätta studierna till doktorsexamen måste ansöka om plats vid ordinarie utlysningstillfälle, och antas i förekommande fall för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

Grunden för urval bland sökande som kan antas till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Urval görs av institutionsstyrelsen. Urvalet görs på basis av följande kriterier:

I. TIDIGARE MERITER

1. Utbildning i allmänhet.

Bedömning av såväl djup som bredd i tidigare utbildning.

2. Vetenskaplig produktion.

På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt i förekommande fall annan vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen enligt följande bedömningskriterier:

- Kritisk förmåga
- Analytisk förmåga
- Kreativitet
- Självständighet
- Vetenskaplig noggrannhet

Vid bedömningen ska också tidsaspekten beaktas, d.v.s. i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga arbetena, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling.

II. FORSKNINGSPLAN

I samband med ansökan ska sökanden redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen ska innehålla problemformulering/ar och en redogörelse för genomförandet av forskningsarbetet. Forskningsplanen bedöms med avseende på:

- Relevans
- Originalitet
- Genomförbarhet inom given tidsram (d.v.s. under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid för doktorsexamen respektive två år för licentiatexamen)

III. SAMARBETSFÖRMÅGA

Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån t.ex. referenser, intyg eller intervjuer.

IV. ÖVRIGT

Vid antagning och urval av sökande till utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik ska institutionsstyrelsen beakta vad som föreskrivs i fakultetens riktlinjer.

5 Utbildningens innehåll och uppläggning (för licentiatexamen se punkt 8 nedan)

5.1 Allmänt

Utbildningen planläggs så att studierna kräver fyra läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d.v.s. åtta år. Därvid förutsätts att doktoranden dels ägnar sig helt åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. För deltidsdoktorand förlängs studietiden i proportion till den minskade studieintensiteten.

Utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik består dels av kurser om 90 högskolepoäng, dels av en avhandling om 150 högskolepoäng, motsvarande tre respektive fem terminers heltidsstudier.

Utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik finns med följande inriktningar:

1. med inriktning mot religion
2. med inriktning mot historia
3. med inriktning mot filosofi
4. med inriktning mot samhällsorienterande ämnen
5. med inriktning mot estetiska och praktiska kunskapstraditioner (inom denna inriktning finns möjlighet att välja orientering mot specifikt ämne; bild, musik, drama, eller estetiska läroprocesser)

5.2 Individuella studieplaner

Individuella studieplaner, fastställda av institutionsstyrelsen, ska finnas för samtliga aktiva doktorander i ämnesdidaktik. Vid upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna ska institutionsstyrelsen följa dels HF 6 kap 36§, dels Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet och fakultetens riktlinjer.

5.3 Kurser och seminarier

Kursdelen omfattar tre terminers heltidsstudier, d.v.s. 90 högskolepoäng och ska vara så utformad att delar av målen för utbildningen enligt punkt 2 ovan uppfylls.

Obligatoriska kurser 37,5 högskolepoäng (alternativt 45 högskolepoäng):

De obligatoriska kurserna kan läsas vid den institution där doktoranden är antagen eller vid samarbetsinstitution eller motsvarande, inklusive forskarskola, eller vid behov vid annan institution/annat lärosäte. Kursernas uppläggning kan uppvisa en viss grad av variation, och omfattar inga namngivna kurser, men ska alltid inkludera angivna teman och områden med nedan angivet omfång och innehåll.

1. Ämnesdidaktiska teorier och forskningstraditioner, 15 hp
2. Praktikutvecklande forskningsansatser och forskningsmetoder, 7,5 hp
3. Metod och forskningsetik, 7,5 hp
4. Vetenskaps- och kunskapsteori, 7,5 hp

För doktorand som inte inom utbildning på avancerad nivå med godkänt prov genomgått kurs i Avancerad akademisk engelska, 7,5 högskolepoäng eller motsvarande är det obligatoriskt att gå jämförbar kurs inom sin utbildning på forskarnivå.

Kurserna ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas.

Kursernas namn och examinationsform ska anges i den individuella studieplanen.

Övriga kurser 52,5 högskolepoäng (alternativt 45 högskolepoäng):

Tematiskt valfria kurser ska väljas så att doktoranden förvärvar både brett kunnande

inom forskningsområdet och systematisk förståelse av detsamma, och djupa och aktuella specialistkunskaper inom de forskningssammanhang som är mest relevanta för doktorandens eget avhandlingsarbete. Bland de valfria kurserna kan ingå kurs i högskolepedagogik om högst 7,5 hp. (Samtliga doktorander ska ta del av en kortare introduktion till högskolepedagogik för doktorander, utan att denna räknas som en poänggivande kurs.)

Kurserna ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas.

Kursernas namn och examinationsform ska anges i den individuella studieplanen.

Under utbildningen ska doktoranden delta i högre seminarier, och där återkommande presentera resultat av sitt pågående forskningsarbete, medverka aktivt i granskning av andras arbeten samt ta del i diskussioner om andra aktuella texter och teman. Seminarierna är en central arena för träning av förmågan till självständig kritisk granskning och bedömning, förmågan till muntlig presentation och diskussion av forskning och forskningsresultat, samt förmågan att göra forskningsetiska bedömningar. Seminarierna fungerar även som en resurs för att bredda kunskaper inom och förvärva systematisk förståelse av det forskningssammanhang som ämnesdidaktik är del av.

4 Doktorsavhandling

Ämne för doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 2 ovan uppfylls.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person samt med en inledande och avslutande ramtext av dessa (sammanläggningsavhandling).

Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att avhandlingen (inklusive kapitlen i sammanläggningsavhandlingen) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

För sammanläggningsavhandling gäller följande riktlinjer:

avhandlingen ska bestå av 3-5 artiklar (varav två artiklar i normalfallet bör vara antagna för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikationer). Minst hälften av artiklarna ska ha doktoranden som ensam författare, och maximalt en av artiklarna får ha en annan förstaförfattare än doktoranden,

avhandlingen ska motsvara de krav på självständighet som ställs upp i högskoleförordningen för en doktorsexamen och,

i avhandlingens sammanbindande del, ”kappan”, ska det tydligt redovisas vad som är doktorandens eget bidrag och, i förekommande fall, vad som är andra författares bidrag.

I de fall avhandlingen består av en tidigare godkänd licentiatuppsats i sin helhet, ska doktorsavhandlingen i tillägg innehålla minst två artiklar (varav en artikel i normalfallet bör vara antagen för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikationer), samt en sammanbindande ”kappa” som också redogör för licentiatuppsatsens plats i helheten.

I övrigt gäller följande krav:

att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,

att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,

att metoderna tillämpas på ett korrekt och fruktbart sätt,

att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen,

att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,

att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,

att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,

att avhandlingen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt att resultaten sammanfattas.

5.4. Språk

Avhandling inom forskarutbildning i ämnesdidaktik ska skrivas på svenska, danska, norska eller engelska.

Doktorsavhandling som skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och avhandling som skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. I de fall avhandlingen har skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i avhandlingsspråket ska få en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel. Doktorandens huvudhandledare ansvarar för att sammanfattningen får föreskrivet innehåll. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygsättningen ingå i bedömningen av hela avhandlingen.

Till varje doktorsavhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat (”abstract”) omfattande högst 2000 tecken inklusive mellanslag. Referatet ska:

ange avhandlingens titel, det språk avhandlingen är skriven på, författaren/författarna samt universitet och institution,

återge innehållet i avhandlingen enligt dispositionen: problem, metoder och resultat,

föreses med nyckelord och andra uppgifter av betydelse för litteratursökning i automatiserade informationssystem.

6 Handledning

Minst två handledare ska utses för varje doktorand vid utbildningens början och en av dessa ska utses till huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara anställd vid Stockholms universitet. Båda handledarna ska inneha doktorexamen och minst en av dem ska inneha lägst docentkompetens. Handledare utses av institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap eller – om styrelsen så beslutar – av prefekten eller en för ändamålet inrättad särskild nämnd. Lämnas uppdraget till prefekten ska denna, innan beslut fattas, ha samrått med de lärare som tjänstgör som handledare inom utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik.

Handledare och doktorand ska årligen stämma av vad som åstadkommit i relation till den individuella studieplanen, samt upprätta en detaljerad plan för det kommande årets studier.

Huvudhandledaren ska se till att avgränsningen av avhandlingsämnet sker på sådant sätt att studierna kan slutföras inom den uppställda normalstudietiden.

Doktoranden ska bedriva sina studier med den aktivitetsgrad som fastställts i den individuella studieplanen och ta kontakt med sina handledare vid eventuella problem (se ovan punkt 5.2).

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap.

Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av HF 6 kap 30§ beslutar något annat.

Humanistiska fakultetsnämnden har fastställt att minst 80 arbetstimmar per år och doktorand ska avsättas för handledning. Av dessa bör 30–40 timmar vara kontakttid. För deltidsdoktorand anpassas handledningstiden till studieintensiteten. Omfattningen av handledningen kan den variera beroende på var i utbildningen doktoranden befinner sig. Såväl den tidsmässiga som den innehållsliga fördelningen mellan handledarna ska anges i den individuella studieplanen. I denna ska också antalet handledningsträffar per termin anges.

7 Kunskapsprov och avhandling

Kunskapsprov och avhandling bedöms med något av betygen Godkänd och Underkänd.

Examinator på kunskapsprov inom utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik ska vara en av institutionsstyrelsen särskilt utsedd lärare.

Prövning huruvida en tidigare utbildning ska kunna tillgodoräknas ankommer institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap efter anhållan av doktorand.

Doktorsavhandling i ämnesdidaktik ska granskas och försvaras vid en offentlig disputation. Disputationen ska ske på svenska, danska, norska eller engelska. Disputationen ska följa de riktlinjer som gäller vid Humanistiska fakulteten.

8 Utbildning på forskarnivå – licentiatexamen

Även antagning till studier som leder till licentiatexamen om minst 120 högskolepoäng i ämnesdidaktik kan ske. Behörighet och förkunskapskrav regleras under punkt 3 ovan. Antagning och urval sker enligt punkt 4 ovan.

En doktorand i ämnesdidaktik kan inleda sina studier med en etapp – licentiatetappen. Licentiatetappen ska omfatta minst 120 högskolepoäng i ämnesdidaktik.

8.1 Utbildningens mål

Se punkt 2 ovan.

8.2 Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen planläggs så, att studierna kräver två läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d.v.s. fyra år. Därvid förutsätts att doktoranden dels ägnar sig helt åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. För deltidsdoktorand förlängs studietiden i proportion till den minskade studieintensiteten.

Utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik inom licentiatetappen består dels av en kursdel om 45 högskolepoäng, dels av en uppsatsdel om 75 högskolepoäng, motsvarande en och en halv termins respektive två och en halv terminers heltidsstudier.

Utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik inom licentiatetappen finns med följande inriktningar:

1. med inriktning mot religion
2. med inriktning mot historia
3. med inriktning mot filosofi
4. med inriktning mot samhällsorienterande ämnen
5. med inriktning mot estetiska och praktiska kunskapstraditioner (inom denna inriktning finns möjlighet att välja orientering mot specifikt ämne; bild, musik, drama, eller estetiska läroprocesser)

8.3 Individuella studieplaner

Se punkt 5.2 ovan.

8.4 Kurser och seminarier

Kursdelen omfattar en och en halv terminers heltidsstudier, d.v.s. 45 högskolepoäng och ska vara så utformad att delar av målen för utbildningen enligt punkt 2 ovan uppfylls.

Obligatoriska kurser 30 högskolepoäng:

De obligatoriska kurserna kan läsas vid den institution där doktoranden är antagen eller vid samarbetsinstitution eller motsvarande, inklusive forskarskola, eller vid behov vid annan institution/annat lärosäte. Kursernas uppläggning kan uppvisa en viss grad av variation, och omfattar inga namngivna kurser, men ska alltid inkludera angivna teman och områden med nedan angivet omfång och innehåll.

1. Ämnesdidaktiska teorier och forskningstraditioner, 7,5 hp
2. Praktikutvecklande forskningsansatser och forskningsmetoder, 7,5 hp
3. Metod och forskningsetik, 7,5 hp
4. Vetenskaps- och kunskapsteori, 7,5 hp

Kurserna ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas.

Kursernas namn och examinationsform ska anges i den individuella studieplanen.

Övriga kurser 15 högskolepoäng:

Tematiskt valfria kurser ska väljas så att doktoranden förvärvar både brett kunnande inom forskningsområdet och systematisk förståelse av detsamma, och djupa och aktuella specialistkunskaper inom de forskningssammanhang som är mest relevanta för doktorandens eget avhandlingsarbete. Bland de valfria kurserna kan ingå kurs i högskolepedagogik om högst 7,5 hp. (Samtliga doktorander ska ta del av en kortare introduktion till högskolepedagogik för doktorander, utan att denna räknas som en poänggivande kurs.)

Kurserna ska godkännas av huvudhandledaren innan arbetet med dem påbörjas.

Kursernas namn och examinationsform ska anges i den individuella studieplanen.

Under utbildningen ska doktoranden delta i högre seminarier, och där återkommande presentera resultat av sitt pågående forskningsarbete, medverka aktivt i granskning av andras arbeten samt ta del i diskussioner om andra aktuella texter och teman. Seminarierna är en central arena för träning av förmågan till självständig kritisk granskning och bedömning, förmågan till muntlig presentation och diskussion av forskning och forskningsresultat, samt förmågan att göra forskningsetiska bedömningar. Seminarierna fungerar även som en resurs för att bredda kunskaper inom och förvärva systematisk förståelse av det forskningssammanhang som ämnesdidaktik är del av.

8.5 Vetenskaplig uppsats

Doktoranden ska författa en vetenskaplig uppsats om 75 högskolepoäng. Ämne för uppsatsen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Uppsatsen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 2 ovan uppfylls.

Uppsatsen ska utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person samt med en inledande och avslutande ramtext av dessa.

Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att uppsatsen (inklusive avsnitten i uppsatsen) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Om licentiatuppsatsen skrivs i sammanläggningsform gäller följande riktlinjer:

arbetet ska bestå av 2-3 artiklar (beroende på texternas längd) varav en artikel i normalfallet bör vara antagen för publicering i referee-granskade vetenskapliga publikation. Minst hälften av artiklarna ska ha doktoranden som ensam författare. Om arbetet består av 2 artiklar, så får ingen av dem ha en annan förstaförfattare än doktoranden,

arbetet ska motsvara de krav på självständighet som ställs upp i högskoleförordningen för en licentiatexamen och,

i licentiatuppsatsens sammanbindande del, ”kappan”, ska det tydligt redovisas vad som är doktorandens eget bidrag och, i förekommande fall, vad som är andra författares bidrag.

I övrigt gäller följande krav:

att uppsatsen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen,

att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,

att metoden tillämpas på ett korrekt och fruktbart sätt,

att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i uppsatsen redovisade, bidrag till forskningen,

att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras,

att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god,

att uppsatsen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd,

att uppsatsen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt att resultaten sammanfattas.

För doktorander som inte klart deklarerat en avsikt att begränsa sina studier inom utbildning på forskarnivå till licentiatetappen ska ämnet väljas så att uppsatsen kan utvidgas till en doktorsavhandling.

8.6 Språk

Uppsats inom forskarutbildning i ämnesdidaktik ska skrivas på svenska, danska, norska eller engelska.

Uppsats som skrivits på svenska, danska eller norska ska innehålla sammanfattning på engelska, och uppsats som skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. I de fall uppsatsen har skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i avhandlingsspråket ska få en klar uppfattning om uppsatsens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till uppsatsens olika kapitel. Doktorandens huvudhandledare ansvarar för att sammanfattningen får föreskrivet innehåll. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygsättningen ingå i bedömningen av hela uppsatsen.

Till varje licentiatuppsats ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat (”abstract”) omfattande högst 2000 tecken inklusive mellanslag. Referatet ska:

ange uppsatsens titel, det språk uppsatsen är skriven på, författaren/författarna samt universitet och institution,

återge innehållet i uppsatsen enligt dispositionen: problem, metoder och resultat, förses med nyckelord och andra uppgifter av betydelse för litteratursökning i automatiserade informationssystem.

8.7Handledning

Se ovan punkt 6.

8.8Kunskapsprov och uppsats

Kunskapsprov och uppsats bedöms med något av betygen Godkänd och Underkänd.

Examinator på kunskapsprov inom utbildning på forskarnivå i ämnesdidaktik ska vara en av institutionsstyrelsen särskilt utsedd lärare.

Prövning huruvida en tidigare utbildning ska kunna tillgodoräknas ankommer på institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap efter anhållan från doktorand.

Licentiatuppsats i ämnesdidaktik ska granskas och försvaras på svenska, danska, norska eller engelska vid ett offentligt seminarium. Licentiatseminariet ska följa Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet samt de riktlinjer som gäller vid Humanistiska fakulteten.

8.9Övrigt

Licentiatetappen är inte obligatorisk för filosofie doktorsexamen, och det krävs inte att doktoranden redan vid antagningen till utbildning på forskarnivå ska bestämma sig för om denne önskar genomgå etappen eller inte. De doktorander som inte har en klart uttalad önskan att begränsa sina studier till etappen rekommenderas därför starkt att överväga att lägga upp sina studier med direkt sikte på doktorsexamen. En sådan uppläggning utgör inget hinder för att senare under studierna inrikta dessa mot etappen som ett slutmål eller delmål.